

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Laptulajdonos a Muraszombatjárasi Gazdaszövetség

<p>ELŐFIZETESI ÁP: Égész évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér. Előfizetési és hirdetési pénzek és reklamációk: BALKANYI ERNŐ címére Muraszombat küldendők.</p>	<p>Felolós szerkesztő: Dr. CZIFRÁK JÁNOS. Főmunkatárs: STERN HUGÓ. Kiadó: A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület. MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.</p>	<p>Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a lap szerkesztőségébe küldendők. Hirdetési díj: 3 hasábos petítor egyszeri hirdetésnél 20 fill. többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér. Nyiltér sora 50 fillér.</p>
---	---	--

A háboru.

Hogy a háboru ma is az, mint volt valaha, az ósidőkben, hogy a mivoltában és az elvében nem változott, kezdettől fogva tudtuk. Ha az embert belerántják, akkor lesöpri magáról a kulturát és viszszaüt. Néhány költő, néhány álmódzó író a világháboru kitörése előtt fantazaiálták — könyvekben, versekben, — vajjon milyen lesz ez a katalizma? Az elsők közt volt Arany János, aki az elnyomatás évei alatt kezdett egy verset, nagyon érdekes víziós verset, amelyet nem fejezett be és csak a hátrahagyott irataiban vett fel, a »Néma háboru« címen. A magyar költő — már aggon és beteg — meggyötörve egy elmúlt kor borzalmaítoit, ezt a víziót látja: a gyilkos fegyverek némán működnek, az ágyuk bömbölése nem hallható, a pus-kák ropogása sem, a háborút csak látni lehet, a löporfüst és a hangtalan villanások alakjában, még a trombita is néma, csak a trombitás felpuffadt nyakereiről látni, hogy fujja-fujja a marsot. Miről képzelődött H. G. Wells és a többi jövőlátó, milyen aeroplánokról, aknákról, milyen légi és földalatti háboruról. Ezen a nyomon járt a mi képzeletünk is, a háboru megindulásakor, mikor végigvonultak előttünk a modern technika masztodonjai, a tenger leveiathánjai és a légi flotta harcívetezetben

feltűnt a fejünk fölött. A harctéri tudósítókat láthatatlan háboruról beszéltek. Csak a fül és az orr érzékeli a modern háborút, a szem nem. Igaz volt az a tétel mindmáig, amikor a limanovai huszárok elszánt bravurjáról hallunk, mert ez a világtusa oly gazdag esélyekben és meglepetésekben, hogy tétételeket félős felállítani, a mai igazságot elsöpri egy holnap.

Mi történt? a modern háboru, amelyről az hírelt, hogy a tömegek küzdelme és benne az egyéni bátorság és kezdeményezés csak alárendelt szerepet játszik, újra a régi csataképeket idézi fel. Százerek ellen küzd néhány huszárezred. Lovaiikat hátul hagyták, a huszárok lefekszenek a tüzvonalba. Rajtuk áll a győzelem, vagy a vereség sorsa. Olyan az arány köztük és az ellenség közt, hogy a logika talán tévözvána, csak a lélek veheti fel a küzdelmet, az röpi őket előre, elszántan. Hétszer támad a folyton új erősítést kapó ellenség, hétszer veri vissza a huszárezred, úgy hogy minden huszár mellett tizenöt orosz holtteste hever. Mindegyik egy új Dugonics Titusz. Pedig minden fegyverük egy rövid karabély. Karabélyaggal verik agyon az ellenséget. Olyan bus szilajsággal, a melyre normális ember nem is képes, csak az utldözött, hőssé melegült katona. Kiderült, hogy a szuronytalan huszárkarabély elégtelen a hosszú szuronytal megtoldott

orosz puskák és pikák ellen, erre a huszárok — ősi recept szerint — a kezük ügyébe első fiatal fákat tépik ki, tövestől-gyökerestől, fatörzsekkel, dorongokkal ütikeverik a fegyveres ellenséget, a fák gyökereire tapadt porlanyó föld az oroszok szemébe, szájába, fülebe csapkod, nem tudja használni modern, ezerszeresen kipróbált fegyvereit. A köröm, a fog, a kar is fegyver. Ösemberek viaskodása ez, akiket egy igaztalan igazságot, egy céltalan célért küzdő barbárizmus akart megfosztani emberi kulturájától. A harctéren — kiáltó el-lentétül — finom tábori látszóvak hevernek. értékes könyvek, fizika boszorkányos szerszámai, távoiban pedig bug egy autó szirénája.

Tudtuk, hogy a háboru a régi. Hittük azonban, hogy legalább eszközeiben más, a halál a régi, csak a halál etikettei változott most meg. Nem, ma sem mondhatjuk el, talán később, talán háboru után, a mi fegyvereink végeleges győzelmé nyomán álmódzhatunk a békéről, s arról, hogy ez az utolsó háboru. Európában ma legalább hatmillió ember dőlt ki a csatasorból, mint halott, mint beteg, mint sebesült. Allunk kell a helyünket, mert ez a háboru — újra hangsúlyozzuk — a békéért folyik, az orosz barbárizmus ellen, amely felidézte az apokalyptikus borzalmaikat. Ézért emlit-jük fel itt a limanovai hősokeket, akik a mi

TÁRCA.

A tótság és a háboru.

Írta: Kolosváriné Szerklár Beria.

Régen nem takarította le az aratását oly keservesen a gazda, mint a mult nyáron. Egy-egy darabka földről háromszor-négyszer elázta a zivatáros zápor, amíg nagy keservesen keresztekbe került az a gyengécske termés. És újra jött a vihar és szétszórta a kevéket; szdrítani kellett és ismét összerakni. Végre nagy nehezen tető alá került. Elkezdődött a cseplés. Háznál-házra viszik erre meifelenk a cseplőgépet; nagyobb falukban kettő-három is munkában van.

Ezt a munkát nem pénzért végzik, rokonság, jó szomszédok segítenek egymásnak kölcsönösen.

Mig régente a vend asszony a tiloló asszonyok számára tartogatta a legfihérbet lisztet, a legszebb sonkát, úgy most a »masinálok« kapják mindenek a javát. Kalács sül ilyenkor minden háznál, borról gondoskodik a gazda.

A »masinálnál« ismeri meg a lány a legényt, bírja-e könnyűszerrel a métermézés buzás zsákok; nem-e szeret tulságosan a kancsó fenekére tekinteni.

De a legény is itt ismeri meg a lányt, nem-e csak olyan tessék-lássék munkás-e; avagy nem-e hajlik túlkönnyen a legény szavára.

Sok boldog házasság szövődik így, méla holdvilágos augusztusi esteken, ha felcsendülnek azok a búbanatos vend nóták.

De az idén senkinek sem igen volt nótázó kedve. Az öregek a kazalrakásnál a háboru eshetőségét tárgyalták. Türelmetlenül, követelődve kért csókot a legény: — Csókolj meg galambom, elvisznek katonának, ötenél, csókolnál már akkor, de későn lesz.

Ebbe a hangulatba mint villámcsapás ütött az a rémes éjszakai dobolás: — Mindnyájunknak el kell menni! . . .

Rémületen futott mindenki az utcára, nem volt többé alvás, a katonasorban levők felöltöztek s türelmetlenül várták az indulás óráját.

Öreg gazda ember szőlítja a fiát: — fiam, délben lesz még az indulás, gyere fogjuk be a négy tehenünket, szantsuk meg a parlagot, hogy teremjen kenyeret, nektek, akik ott lesztok és nekünk, akik itthon maradunk.

Tizenegyötől egyik bucsuztat a tótság fiai, szünelit a cseplőgépek zakatolása. Sirás kísérte útját, de ők vídában szdlitak kocsira, ajkukon felcsendült a vend katona nóta:

Gide szí hodo, gde szí bio
Tam v Gráci na sárkom pláci
Tam szam vido zeltine
Ta málicska piszma cseti.

Vti máli pszimaj to sztoji.
Kaj bodemo vszi szoldáci.
Kak bodem jazs, tak bodes ti,
Tak bodeta nájtva szina.

Kaj bos zacsla Miczika ti,
Csi bodemo vszi szoldáci?
Na glávi bos nesza zibelko.
Na rozaj pa málicsko dejte.

Ami szakad fordításban így hangzik:

Hol jártál, hol voltál?
Ott Gráciban széles piacon,
Ott láttam az újságokat
A kis leveleket olvasni.

A kis leveleken írva áll.
Hogy mind katónk leszünk,
Ahogy leszek én, úgy leszel te,
Ugy lesznek a mi fiaink.

Mihez kezdesz Miczike te,
Ha mind katónk leszünk?
A fejedlen viszed a bőlcsöcskét,
Karodon a kis gyermeked.

És csakugyan így végeztek a derek vend asszonyok a munkát, nincs a tótságban barázda bevetetlen, nincs ugyan felszántatlan. Legény kenyér azoknak, akik eldávtoztak és legény azoknak is, akik itthon maradtak.

Nehéz munkára termett kevés szavu legény

Tisztelettel kérjük, kiknek előfizetése lejárt, annak szives megújítását.

Apró hirdetések.

Amerikai szőlővessző Rípária és Göthe No. 9 sima és gyökeres, megszerezhető jutányos napi ár mellett a titkári hivatalban és a vaslaki alany telepén.

Háziipari tanfolyamon készült különféle kefék és seprők legolcsóbb árakon kaphatók a Muraszombati Járás Gazdak Szövetségénél.

Könyvtár órák. A Muraszombati Járás-Gazdak Szövetsége-nek könyvtára nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11-12 óráig a titkári lakásán. — A Dunántúli Közművelődési Egylet könyvtára pedig szerdán d. u. 2 órakor áll a közönség rendelkezésére az állami óvodában.

Épületfa eladás.

A felsőszentbenedeki s nagytótlaki plébánia erdőben összesen 110 drb szép és régi fenyőfa épületfának vagy deszkának kézalatt eladó. Felsőszentbenedeki Plébánia Hivatal.

Jobb házból való fiu **tanoncnak**

felvétetik Siftár és Horváth főfős áru üzletében Radkersburg.

NAGY R. K. T. ÁR
órák, ékszerek
és
látszerekben.
Javitások
és szakmában olcsón és pontosan eszközöztetnek.

PLACSEK VENCEL
órák és aranyműves Muraszombat,
az ág. evangélikus templom szomszédságában.

A vasúthoz járó ut világitási

ügye — sajnos — még még sincs megoldva, de azért Ön pompásan világíthat, ha vesz egy Heliophor Gold-Export jól világító villamos zseblámpát!

Vakító fényt adó zseblámpák a legtartósabb s legegánsabb kivitelben! Alkatrészek egyenként is kaphatók. A legjobbnak elismert a Heliophor elemek legolcsóbb árban elárúsítása:
Balkányi Ernőnél Muraszombat.

1915. 1915.

Nagy választék az összes magyar és vend = NAPTÁRAKBAN. =

Kaphatók: BALKÁNYI ERNŐ könyv- és papirkereskedésében, Muraszombat.

Köhögés rekedtség, elnyálkásodás, hurut és gőrcsős köhögés ellen.

MILLIÓK

használik a Kaiser-féle Mell-Karamellák három fenyővel. 6100 közj. bit. bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól igazolja biztos hatásukat.

Kellemes ízű csukorkák csomagonként 20 és 40 fillér, dobozban 60 fillérért kapható Muraszombatban Dr. Böles Gyula gyógyszerüzletében.

Horgony-Syrup, Sarsaparilla compositum
Vartisztoszer. Üvege: kor. 3.50 és 7.50.

Horgony-Liniment. Capsici compositum.
a Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Féjdalommentes befőrzés a húliaoknál, rheumánál, Péngefor. kor. 4.-

Horgony-kenes-kenőcs
rendkívül időszerűtlen száraz és nedves kilitéseknek stb.
Péngefor. kor. 4.-

Kapható a legközelebbi gyógyszerüzletben vagy közvetlenül beszerezhető
Dr. Richter „Az arany országhoz” című gyógyszerüzletéből, Prága 1. Előszobahatárossa 5.

Muraszombat és Vidéke kiadóhivatala, Balkányi Ernő Muraszombati Nyilv. ter, hirdetés és előfizetés a kiadóhivatal címére küldendők be.

Nyomatványok izléses kiállításban, gyorsan és jutányos árban készíttetnek.

Befőzéshez pergament papír és bekötő zsinór a legjobb minőségben kaphatók.

Imakönyvek minden valóságos felekezet részére, magyar, vend és héber nyelven, különféle árban és kivételben kaphatók.

KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDES.

Egy jobb házból való fiu **TANULÓNAK** felvétetik BALKÁNYI ERNŐ könyvnyomdájában Muraszombat.

KÖNYVNYOMDA ÉS KÖNYVKÖTÉSZET.

A Muraszombati és Vidéke előfizetési díja:
Égész évre . . . 6 K
Fél 3 K
Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Elvállalok könyvkötészeti munkákat a leggyorsabb kivitteltől a legkényesebb izlésig.

Mindenféle magyar és vend naptárak, szakácskönyv, öngyógyvéd, gyermek képeskönyvek stb.

Iskolakönyvek az összes iskolák részére, író- és rajzszerkek, írótinta, tus és gömböskék minden színben.